

Pogovor z Majo Delak

Gojiti ravnotežje

V predstavi Serata artistica giovanile se koreografinja Maja Delak spopada z avantgardo na sodoben način

Izhodišče nove predstave koreografinke Maje Delak *Serata artistica giovanile*, ki so jo premierno uprizorili na odru Linhartove dvorane v Cankarjevem domu konec prejšnjega tedna, predstavljajo ekspresionistične klavirske kompozicije, polne fragmentov in kompleksne dinamike, slovenskega skladatelja Marija Kogoja z naslovom *Bagatele*. Poleg Kogoja se predstava navezuje na avantgardista Ferda Delaka in njegov projekt *Serata artistica giovanile*, ki ga je Delak razumel kot »koreografsko skico o odrskem življenju«. Ustvarjalci skozi prizmo sedmih dinamičnih pokrajin raziskujejo načine artikulacije telesnosti, ki je zaznamovana z madežem/hrupom socialnih in političnih tem sodobnosti, in s tem vzpostavljajo dinamično človeško figuro, ki neutrudno deluje in komunicira s svojim okoljem. Maja Delak nam je povedala več o nastajanju projekta.

Z Delakom obujate avantgardo. Kako pomembno je njegovo delovanje za naš čas, saj vaša predstava ni edina, ki danes izkorišča ali v projekto vpleta avantgardistične metode/principe z začetka prejšnjega stoletja?

Že pred leti, ko sem se srečala z Bagatelami Marija Kogoja, sem si želela uporabiti to glasbo za predstavo. Ob razvijanju koncepta predstave smo se s sodelavcema Katjo Praznik in Markom Peljhanom odločili, da bo enega od temeljev predstavljala tudi slovenska zgodovinska avantgarda, eden od njenih osrednjih akterjev pa je bil tudi Delak. Zanimali so nas njihovi avantgardistični umetniški večeri, kar je Delakova *Serata artistica giovanile* tudi bila. Spodbudila nas je tudi sedemdelna struktura Delakovega večera. Prizore smo zasnovali kot pokrajine ter jih v procesu razvijali s svojimi temami in aktualnostjo. Delak je podnaslovil omenjeni večer, ki je bil izveden v Gorici, kot »koreografske skice o odrskem življenju«, v naši Serati pa se pokrajine navezujejo na sodobne teme – nasilja, zatiranja, telesnosti ...

Pri projektu, »gradnji scenskega univerzuma«, je sodelovalo veliko posameznikov z različnih umetniških področij. Po kakšnem principu ste plastili njihove prispevke, kako ste se izogibali prevladi enega nad drugim, da bi dosegli popolni preplet?

Predvsem se mi zdi pomembno, da gre – glede na razmere sodobnega plesa v Sloveniji – za zelo velik projekt. Na odru je deset plesalcev, igralcev in koreografov (Matija Ferlin, Matej Kežar, Jurij Konjar, Katja Kosi, Barbara Krajnc, Jelena Rusjan, Vlasta Veselko, Urška Vohar, Nataša Živkovič in Maja Delak) in glasbenika Marjan Peternel, pianist, ki izvaja Kogojevo glasbo, in Luka Prinčič z elektronsko glasbo. Idejo vizualnega dizajna je hkrati razvijal tudi Marko Peljhan. Ekipa izjemnih avtorjev je

eden od načinov, da dosežemo ravnotežje med posameznimi komponentami predstave. Na izhodiščne teme, ki smo jih pripravili s Katjo in Markom, so se odzvali vsi soustvarjalci s svojo izkušnjo, znanjem ... Ali, kakor smo temu rekli v procesu dela, s svojim »hrupom telesa«, ki jih dela izjemne. Ves čas pa smo gradili predstavo v dialogu in dogovarjanju; prav zaradi vzpostavljanja ravnotežja med vsebino, formo, metodo, jezikom ...

Kakšno moč pripisujete besedi/literarnemu v svojem projektu – v primerjavi z gibalnim in vizualnim?

Beseda – pisana, govorjena ali samo kot inspiracija –, prenesena v drug medij, je bila vedno pomemben del mojih projektov. Če omenim samo predstavo *Gina & Giovanni*, ki je temeljila na poeziji Mine Loy, ali pa *Blondinka na mestu*, predstava, ki je izhajala iz vsebine J. Eugenidesovega romana *Deviški samomori ...*, mi takšna inspiracija veliko pomeni. Vendar ne iščem uprizarjanja besedila kot takega, pač pa me zanimajo vsebine, ki jih te predloge sprožajo pri sodelavcih, ko sestavljajo poligon, znotraj katerega iščemo, kako uprizoriti temo, ki nas zanima.

Kako pomembna je danes družbenopolitična angažiranost na odru?

Verjamem, da je danes angažiranost nujna in pomemben del zrenja v svoj lasten pogum in bivanje.

Načrtujete gostovanja? Kako boste rešili jezikovne pregrade, ker se zdi pripovedni del predstave zelo pomemben za njeno sporočilnost?

Kot sem že omenila, je predstava velika, vključuje veliko sodelavcev in je zato zahtevna za izvedbo gostovanj. Tega smo se zavedali že ob organizacijski pripravi projekta, kar sva s Sabino Potočki, izvršno producentko projekta, vzeli v zakup. Bomo videli.

Odpirate s tem projektom nova iskanja na vaši ustvarjalni poti? Kakšno vlogo ima oz. kako pomembna je vloga Zavoda pri vaših projektih?

Stran / Page: 16

Doseg / Reach: 179000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 346 cm2

2 / 2

Kaj obsegata, denimo, izobraževalna in založniška dejavnost Emanata?

Zdi se mi, da je ta projekt lepo končal neko obdobje delovanja. Po več plateh, tako v smislu sodelavcev, s katerimi sem večinoma sodelovala že prej, kot tudi s plati mojega koreografskega razvoja. Ali ta kulminacija pomeni črto ali odpiranje novih poti, v tem trenutku težko rečem. Serata artistica giovanile je bil velik izziv, drzen v svoji velikosti in zato tudi naporen v izvedbi. Zavod je v tem smislu formalna struktura, v kateri delujemo v različnih vlogah in se neprestano borimo z zahtevnimi, skoraj nemogočimi delovnimi razmerami produkcijske dejavnosti. Res pa je, da poleg produkcije v tem trenutku izvajamo še izobraževalno (program Agon) in založniško dejavnost (knjižna zbirka Prehodi). To so vse dejavnosti, ki se usmerjajo na razvoj plesnega področja v čim širšem smislu.

JELKA ŠUTEJ ADAMIČ

Predstava Serata artistica giovanile Maje Delak bo prvo ponovitev doživela 15. maja ob 20.30 na odru Linhartove dvorane Cankarjevega doma.

MAJA DELAK Foto Voranc Vogel